

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 20P/236/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5714215214
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Eva Marčeková
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2015:5714215214.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin samosudkyňou Mgr. Evou Marčekovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa

V. E., W. F., nar.XX.X.XXXX

zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, dieťa rodičov, matky P. E., T. F., nar.XX.X.XXXX, bytom Q. XX/X, B. a otca Q. X., nar.X.X.XXXX, bytom Q. XX/X, B., M. B. M. Ú. N. M. M., S. E. XX, Ž.J., maloletý bytom ako matka v konaní o návrhu otca o zníženie výživného na maloletého takto

r o z h o d o l :

Súd návrh otca Q. X., nar.X.X.XXXX o zníženie výživného na maloletého V. E., nar.XX.X.XXXX v celom rozsahu z a m i e t a.

Žiaden z účastníkov n e m á p r á v o na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 13.11.2014 otec žiadal súd o zníženie vyživovacej povinnosti na mal. V.. Dňa 18.11.2009 mu bolo určené rozsudkom prispievať 85 Eur mesačne, dňa 5.9.2014 nastúpil do výkonu trestu odňatia slobody nepodmienečne, takže si vyživovaciu povinnosť v takejto výške plniť nemôže. Prišiel taktiež o zamestnanie. Okrem toho má ešte dve vyživovacie povinnosti.

Matka v písomnom vyjadrení k návrhu osobne podanom dňa 29.12.2014 so znížením výživného nesúhlasila, otec uvádza subjektívne dôvody zavinené jeho pričinením a konaním (čl. 29). Uviedla, že jeho konanie pokladá za účelové, pretože svoju vyživovaciu povinnosť si neplní a nikdy neplnil a ona sa svojich práv musí sústavne domáhať súdnou cestou. Potreby syna V. sú rovnaké, resp. jeho vývojom sa zvyšujú. Fakt, že uzatvorila manželstvo, neznamená že je povinnosťou jej manžela vyživovať V., čo však i napriek tomu vykonáva. Okrem V. majú maloletú dcéru Q..

Otec sa z objektívnych dôvodov pojednávania nezúčastnil a ani na zaslané vyjadrenie matky nereagoval. Súd vec prejednal a rozhodol bez jeho prítomnosti a vypočutia, prihliadol na obsah spisu a vykonané dôkazy.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky, oboznámil sa s návrhom otca, s vyjadrením matky k návrhu, s príjmovými, zárobkovými a majetkovými pomermi rodičov, s ďalšími listinnými dôkazmi predloženými

matkou a vyžiadanými súdom a so spismi tunajšieho súdu sp.zn. 12P/213/2003, sp.zn. 20P/128/2009 a sp.zn. 23P/33/2011. Z takto vykonaného dokazovania mal preukázané, že rodičia mal. V. nie sú a nikdy neboli manželia, nežijú v spoločnej domácnosti, maloletá sa matke narodila ako slobodnej, otec bol ženatý a otcovstvo uznal, rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 12P/213/03-19 zo dňa 16.7.2003 súd schválil rodičovskú dohodu o zverení mal. V. do výchovy matky a záväzku otca platiť výživné 1.000 Sk mesačne s účinnosťou od 25.3.2003 vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky, nedoplatok na výživnom 3.195 Sk splácať v splátkach po 300 Sk spolu s bežným výživným. K zvýšeniu výživného na 85 Eur mesačne od 1.9.2009 a splácaniu nedoplatku 103,62 Eur v splátkach po 5 Eur mesačne došlo rozsudkom č.k. 20P/128/2009-51 zo dňa 18.11.2009. Návrh otca o zníženie výživného podaný dňa 9.3.2011 súd zamietol v celom rozsahu rozsudkom č.k. 23P/33/2011-33 zo dňa 9.5.2011, lebo sa situácia otca v podstate nezmenila, stále nebol evidovaný ako uchádzač o zamestnanie, nepoberal žiadne dávky, lebo o ne nepožiadaval, nepreukázal aktívne hľadanie si práce, aspoň brigádnicky.

V čase rozhodovania o zvýšení výživného na 85 Eur mal. V. bol žiakom 1. triedy Základnej školy SNP v Sučanoch, stravoval sa v školskej jedálni s platbou cca 20 Eur, venoval sa futbalu za TJ Sučany, bol zdravý. Matka pracovala od 3.2.2009 na oddelení závodná kuchyňa v ŽOS, a.s., Vrútky a mala priemernú čistú mesačnú mzdu 368,08 Eur - 11.089 Sk, z úradu práce poberala prídavky na dieťa 21,25 Eur. Bývali v 1-izbovom byte spoločne s priateľom, ktorý pracoval, platili nájomné 46,72 Eur a inkaso 132,29 Eur. Otec bol dobrovoľne nezamestnaný, nepoberal žiadnu dávku, od 19.2.2007 do 25.9.2007 pracoval v Mobis Slovakia, s.r.o., Gbeľany, ktorý pracovný pomer skončil zamestnávateľ okamžite pre hrubé porušenie pracovnej disciplíny za dlhodobé neospravedlnené absencie, za dobu trvania mal priemernú čistú mesačnú mzdu 10.602 Sk - 351,92 Eur. Na výživu maloletého neprispieval od júla 2009, mal vyživovaciu povinnosť k mal. M. X., nar.XX.X.XXXX a k mal. N. S., nar.X.X.XXXX.

V súčasnosti je otec vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon väzby Žilina, kde nastúpil dňa 5.9.2014, predpokladaný koniec trestu má stanovený na deň 5.5.2016. Pri nástupe nahlásil vyživovaciu povinnosť k mal. M. X., k mal. N. S. a k mal V.. Do práce bol zaradený od 24.11.2014, v novembri a decembri mal spolu pracovnú odmenu 189,20 Eur a 161,08 Eur v priemere za 4 mesiace roka 2015. Na mal. V. bolo zaslané k rukám matky výživné 10,19 Eur v novembri 2014 a od januára 2015 je zasielané na účet súdneho exekútora Mg. Milana Somíka v priemere 33,95 Eur za prvé štyri

mesiace (čl. 44-45). Trestným rozkazom sp.zn. 1T/58/2013 zo dňa 12.8.2013 bol uznaný za vinného zo spáchania prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona a odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere osem mesiacov s podmieneným odkladom a skúšobnou dobou dva roky, keď dlhoval 1.020 Eur vrátane augusta 2013. Vtedy bol do 30.5.2013 v evidencii uchádzačov o zamestnanie, vyradený bol z dôvodu vzniku pracovného pomeru v Ovisfarma, s.r.o., bol spoluvlastníkom v podiele 1/36-ina rodinného domu zapísaného na LV č. XXXX, vlastníkom dvoch starších motorových vozidiel a držiteľom jedného. Trestným rozkazom sp.zn. 23T/51/2014 zo dňa 22.4.2014 bol uznaný za vinného zo spáchania rovnakého prečinu a odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere jeden rok so zaradením do ústavu s minimálnym stupňom stráženia vo vzťahu k mal. N. S., ktorej dlhoval na výživnom 875,59 Eur do apríla 2014, keď v Ovisfarma bol zamestnaný len od 30.5.2013 do 19.6.2013, v júli pracoval v Rama, s.r.o., v decembri nenastúpil do BriMont, s.r.o. a od 7.1.2014 sa zamestnal na pracovnú zmluvu vo Work Service Slovakia, s.r.o., Bratislava, kde pracoval do 7.3.2014 a spolu zarobil 709,51 Eur, za celý mesiac február napr. 397,88 Eur (čl. 32-33, 37-40).

Matka je od 26.6.2014 zamestnaná opätovne v ŽOS, a.s., Vrútky, zaradená je ako zamestnanec v stravovaní na odbore personálna a sociálna práca, oddelenie závodná kuchyňa, za obdobie od júla do decembra 2014 mala priemernú čistú mesačnú mzdu 407,08 Eur a 396,17 Eur za štyri mesiace roka 2015 (čl.47-49). Z úradu práce poberá rodičovský príspevok 203,20 Eur a jej manžel prídavky na dve deti po 23,52 Eur (čl. 50-51). Je od 5.5.2012 vydatá, manžel Q. E., nar.XX.X.XXXX je zamestnaný na pozícii zámočník od 1.8.2011 v TTC Metal, s.r.o., Bratislava, za rok 2014 mal priemernú čistú mesačnú mzdu 602,73 Eur a 488,10 Eur za 4 mesiace roka 2015, došlo k poklesu zákaziek a následne k zníženiu mzdy (čl. 53-54). Platí si mobilný telefón cca 23 Eur, mal. V. nabíja 10 Eur každý mesiac (čl. 56).

Bývajú spoločne v tom istom 1-izbovom byte v osobnom vlastníctve matky, platia mesačne nájomné 46,72 Eur, plyn 70 Eur, elektrina 50 Eur, RTVS 4,64 Eur, digitálna televízia 14,10 Eur, ročne miestny

poplatok za komunálny odpad 14,23 Eur na osobu a daň z nehnuteľnosti. Mali by sa sťahovať do väčšieho 3-izbového bytu v blízkosti súčasného bytového domu, na kúpu ktorého si zobrali spoločne obidvaja ako dlžníci úver v B. B. vo výške 37.000 Eur s mesačnými splátkami 151 Eur, zatiaľ je zmluva v štádiu podpisovania. Iné úvery, ani pôžičky nemajú, ani žiadne poistenia.

Mal. V. má zmenené priezvisko z F. na E. na základe rozhodnutia Obvodného úradu Martin, odboru všeobecnej vnútornej správy zo dňa 29.4.2013, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 30.5.2013, otec so zmenou priezviska súhlasil (čl. 58-59). Je žiakom 6. triedy tej istej Základnej školy v Sučanoch, za obedy matka platí cca 25 Eur. Zvýšené výdavky sú na začiatku každého školského roka na zakúpenie základných školských potrieb a pomôcok, v priebehu roka na ich dokupovanie, na zaplatenie príspevku ZRPŠ 10 Eur, pracovného zošita angličtiny 8 Eur, na rôzne akcie a podujatia organizované školou, napr. výlet koncom mája na Východnom Slovensku 13 Eur. Plavecký výcvik absolvoval v 4. triede a budúci školský rok to bude lyžiarsky kurz. Navštevuje Jazykovú školu Zelená planéta - Gabriel Goda, Svederník, kde je platba za hodinu 4 Eur, napríklad v júni 32 Eur za 8 hodín (čl. 55-56). Vo voľnom čase sa venuje počítaču, jazde na bicykli a futbalu. Je zdravý. S otcom, ani so starou matkou z jeho strany nie je v žiadnom kontakte, aj keď stará matka býva vo vedľajšej bytovke, otec mu dlhuje výživné cca 4.000 Eur.

Matka má vyživovaciu povinnosť aj k mal. Q. E., nar.XX.XX.XXXX, vlastní len 1-izbový byt, manžel nevládni žiadny majetok, otec má vyživovaciu povinnosť aj k mal. M. X., nar.XX.X.XXXX a k mal. N.R. S., nar.X.X.XXXX.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Súd po komplexnom zhodnotení dokazovania a dôslednom zvážení vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení, zisteného a preukázaného skutkového stavu dospel k záveru, že návrh otca

o zníženie výživného na mal. V. nie je dôvodný a v celom rozsahu ho zamietol, lebo nezistil takú zmenu pomerov otca, ktorá by odôvodňovala zníženie výživného. Pri rozhodovaní každý dôkaz zhodnotil jednotlivo, všetky vo vzájomnej súvislosti s prihliadnutím na výpoveď matky a skutočnosti, ktoré neboli sporné a o ktorých nemal pochybnosti a zo stavu v čase vyhlásenia. Za preukázané súd považoval u obidvoch rodičov výšku ich príjmu, u matky aj príjem jej manžela, výdavky bývania a niektoré výdavky maloletého.

Rozsah výživného v účinnom Zákone o rodine výslovne stanovený nie je, vyplýva však zo všeobecne uznávaného hľadiska, že výživným má byť dieťaťu zabezpečená taká životná úroveň, ktorá zodpovedá sociálnemu postaveniu rodičov a ktorú by zabezpečovali, keby žili v spoločnej domácnosti a má plniť nielen základnú vyživovaciu povinnosť, ale má

prispievať na celkový fyzický, psychický a sociálny vývoj, do čoho je nepochybne potrebné zahrnúť záujmovú činnosť alebo výdavky spojené so zdravotným stavom.

Porovnaním okolností dôležitých pre stanovenie výšky výživného v čase skoršieho rozhodovania v novembri 2009 s okolnosťami v čase súčasného rozhodovania v júni 2014 mal preukázané, že v priebehu času za 5 rokov a 7 mesiacov došlo k takým zmenám, ktoré skôr odôvodňujú zvýšenie výživného na mal. V. a nie zníženie, ide o zmeny, ktoré sa výraznejším a závažnejším spôsobom prejavili v jeho pomeroch nielen na krátky, lebo už nie je prvákom základnej školy, ale končí 6. triedu na druhom stupni, kde sú vyššie výdavky, pribudli výdavky spojené so štúdiom angličtiny a s inými záujmami, ktorým sa venuje, i keď nie v určitom centre voľného času, ale len rekreačne. Podstatne vyššie sú tiež výdavky na uspokojovanie bežných hmotných potrieb s pribúdajúcim vekom, rastom, fyzickým a psychickým dospievaním ako je strava, oblečenie, obutie, hygienické a kozmetické potreby, a to aj v dôsledku rastu cien v spoločnosti. V roku 2013 sa spotrebiteľské ceny vyvíjali pozitívnejším smerom, rovnako v roku 2014, čo nebolo v predchádzajúcich rokoch, keď miera inflácie dosiahla napríklad v roku 2012 v priemere 3,6%, 3,9% v roku 2011 a súd porovnáva pomery za skoro šesť rokov a je nespochybniteľný nárast. Našťastie matka nemá žiadne výdavky spojené so zdravotným stavom maloletého, lebo tento je zdravý a nie je sledovaný v žiadnej odbornej ambulancii. Jej pomery sa zmenili v tom, že jej pribudla vyživovacia povinnosť k maloletej dcére a má vyšší príjem, lebo okrem poberania rodičovského príspevku aj pracuje, hoci jej mzda sa zvýšila len minimálne a je tu i príjem jej manžela necelých 500 Eur, tento nemá okrem spoločnej dcéry iné dieťa. Na potrebách maloletého sa podieľa a plní si vyživovaciu povinnosť osobnou starostlivosťou o jeho každodenné potreby, zabezpečovaním bývania, čím si čiastočne plní vyživovaciu povinnosť, čo sa u otca prenáša do povinnosti platiť výživné, čo si ale dlhodobo neplní a matka vzhľadom na svoj príjem nemá nárok na náhradné výživné.

Skúmaním možností a schopností otca súd zistil, že je aktuálne vo výkone trestu, kde bude ešte do začiatku mája budúceho roka. Napriek tomu má určitý príjem, lebo je pracovne zaradený, čo nebolo v roku 2009, kedy bol bez príjmu, lebo nepožiadal ani o dávku v hmotnej núdzi, bol dobrovoľne nezamestnaný, keď z posledného zamestnania bol prepustený pre dlhodobé absencie. Ani potom riadne nepracoval, a ak tak len krátkodobo, nebol vedený ako poistenec sociálnej poisťovne či už ako zamestnanec alebo živnostník. Nepribudla mu iná vyživovacia povinnosť, túto si dlhodobo neplní nielen voči mal. V., ale aj ostatným deťom, výživné v malých sumách je realizované iba teraz z pracovnej odmeny. Opakovane sa dopustil konania, ktoré je v rozpore s pravidlami spoločnosti a v dôsledku takéhoto protispoločenského konania je obmedzený na slobode, zavinil si to sám, subjektívnym nezodpovedným správaním. Nie sú tu žiadne objektívne dôvody, pre ktoré by bolo možné návrhu vyhovieť a výživné znížiť. Takýmto jeho správaním nemôže byť poškodený mal. V., otec musí znášať zodpovednosť za svoje konanie a neprenášať ju na svoje maloleté dieťa. Aj v čase, keď bol na slobode, sa nesprával zodpovedne a nedokázal vydržať v žiadnom zamestnaní a dokonca ani do práce nenastúpil.

Po komplexnom zhodnotení odôvodnených potrieb mal. V., ako aj možností a schopností otca súd dospel k presvedčeniu, že tu nie sú žiadne dôvody na zníženie výšky výživného a preto návrhu otca nevyhovel. So znížením výživného nesúhlasil ani kolízny opatrovník, lebo to nie je v záujme maloletého.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods.1 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.) tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, nakoľko ide o konanie, ktoré sa mohlo začať i bez návrhu (§ 81 ods. 1 O.s.p. konanie vo veciach starostlivosti o maloletých) a nezistil žiadne skutočnosti a okolnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov konania niektorému z účastníkov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať písomne odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného Okresného súdu Martin na Krajský súd v Žiline, štvormo (§ 204 ods. 1 O.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods.3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávne a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods.1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods.2 O.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona č. 233/1995 Z.z. v platnom znení; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods.1 O.s.p.).